

Remiss

- Boverkets förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet

Titel: Remiss – Boverkets förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet

Utgivare: Boverket, januari 2025

Processnummer: 3.2.1

Diarienummer: 6308/2023

Sammanfattning

Boverket har tagit fram ett förslag till ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga avseende tillgänglighet, TIL.

Syftet med förslaget är att Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sakkunniga ska uppdateras med korrekt hänvisning till nu gällande författningar och utbildningar.

I samband med uppdateringarna föreslås redaktionella ändringar som innebär att flertalet av Boverkets olika författningar om certifierade personer ensas avseende struktur, innehåll och språk.

Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	5
2 Inledning.....	11
2.1 Läsanvisningar	11
2.2 Beskrivning av problemet.....	12
2.3 Vad som ska uppnås.....	12
2.4 Beskrivning av nollalternativet och alternativa lösningar	12
2.4.1 Nollalternativ.....	12
2.4.2 Alternativa lösningar	12
2.4.3 Huvudalternativet.....	12
2.5 Remissförfarande	13
3 Rättsliga förutsättningar	14
3.1 Boverkets bemyndigande.....	14
3.2 Anmälan av tekniska regler	14
3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet.....	14
3.4 Regeringens medgivande	15
4 Beskrivning av förslaget	16
5 Ikraftträdande och informationsinsatser	17
5.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	17
5.2 Informationsinsatser	17
6 Konsekvenser	18
6.1 Företag och andra enskilda.....	18
6.1.1 Certifieringsorganen	18
6.1.2 De sökande	18
6.1.3 De certifierade	18
6.2 Staten, regioner och kommuner.....	18
6.3 Europeiska unionen	19
6.4 Övriga konsekvenser	19
6.5 Säkerställande av att förslaget inte medför mer långtgående kostnader eller begränsningar än nödvändigt.....	19
7 Utvärdering.....	20
8 Författningskommentar	21
8.1 Förslag till Boverkets föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifieringen av sakkunniga av tillgänglighet	21

1 Författningsförslag

Förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet

Boverket föreskriver följande med stöd av 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338) i fråga om Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet

dels att 1, 3–6, 8–13 och 16 §§ samt rubriken närmast före 8 § ska ha följande lydelse,

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Inledning

1 §

Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900).

Den sakkunnige ska kontrollera och verifiera om bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är uppfyllda.

De allmänna råden innehåller rekommendationer om och exempel på tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten *Allmänt råd* och är tryckta med mindre och indragen text omedelbart efter den föreskrift de hänför sig till.

Termer som inte särskilt förklaras i denna författning, plan- och bygglagen (2010:900), *PBL*, eller plan- och byggförordningen (2011:338), *PBF*, har den betydelse som anges i Terminologicentrums publikation *Plan- och byggtermer 1994*, TNC 95.

Termer som inte särskilt förklaras i denna författning, plan- och bygglagen eller plan- och byggförordningen (2011:338), har den betydelse som anges i Terminologicentrums publikation *Plan- och byggtermer 1994*, TNC 95.

Certifiering

2 §

Certifiering får lämnas för behörighet att kontrollera byggnader vad avser tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Allmänt råd

Kontroll kan gälla både nybyggnad och ändring av en byggnad. Den kan innefatta kontroll i olika skeden: av projekthandlingar, under byggtiden eller av färdigställda byggåtgärder.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Krav på teoretisk kunskap

3 §

För att få behörighet ska *sökanden* ha

För att få behörighet ska *den sökande* ha

1. examen arkitekt på kandidatnivå eller högre,
2. examen ingenjör med byggnadsteknisk inriktning på kandidatnivå eller högre, eller
3. annan likvärdig utbildning.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4 §

Teoretisk kunskap enligt 3 § krävs inte för *sökanden* med kompetensbevis från utbildning till tillgänglighetskonsult med inriktning på den fysiska miljön.

Teoretisk kunskap enligt 3 § krävs inte för *den sökande* med kompetensbevis från utbildning till tillgänglighetskonsult med inriktning på den fysiska miljön.

Nämnd utbildning ska ha

1. omfattat minst 44 veckors heltidsutbildning, och
2. genomförts under åren 1996 till 2003.

Krav på praktisk erfarenhet

5 §

För att få behörighet ska *sökanden* ha kvalificerad erfarenhet av praktiskt arbete med husbyggnadsprojektering. Arbetet ska i väsentlig grad ha innefattat tillämpning eller bedömning av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst fem år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. För *sökande* med masterexamen arkitekt räcker det att den praktiska erfarenheten har en sammanlagd längd av minst tre år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

För att få behörighet ska *den sökande* ha kvalificerad erfarenhet av praktiskt arbete med husbyggnadsprojektering. Arbetet ska i väsentlig grad ha innefattat tillämpning eller bedömning av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst fem år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. För *den sökande* med masterexamen arkitekt räcker det att den praktiska erfarenheten har en sammanlagd längd av minst tre år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst tre större eller femton mindre projekt. För personer med masterexamen arkitekt bör den praktiska erfarenheten omfatta minst två större eller tio mindre projekt.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***6 §**

För *sökanden* som omfattas av 4 § ska den kvalificerade erfarenheten av praktiskt arbete ha innefattat tillämpning, bedömning eller kontroll av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

För *den sökande* som omfattas av 4 § ska den kvalificerade erfarenheten av praktiskt arbete ha innefattat tillämpning, bedömning eller kontroll av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst tio år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst sex större eller trettio mindre projekt.

7 §

Den praktiska erfarenheten ska styrkas genom intyg.

Krav på lämplighet för uppgiften**Lämplighet för uppgiften****8 §**

Den *sakkunnige* ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden.

Den *sökande* ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden.

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till *sökanden* såsom uppdragsgivare. Även intyg *inlämnat* från byggnadsnämnd eller liknande bör kunna godtas.

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till *den sökande* såsom *arbetsgivare*, uppdragsgivare eller *liknande*. Även intyg *lämnade* från byggnadsnämnd eller liknande bör kunna godtas.

Krav på kunskap om författningar**9 §**

Den *sakkunnige* ska ha kunskap om och förståelse för de olika krav som ställs i bygglagstiftningen. Särskild vikt ska läggas vid de delar av regelverket som reglerar *byggnaders som nybyggs* eller ändras och de delar som reglerar tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Den *sökande* ska ha kunskap om och förståelse för de olika krav som ställs i bygglagstiftningen. Särskild vikt ska läggas vid de delar av regelverket som reglerar *nybyggnad* eller *byggnader som* ändras och de delar som reglerar tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den *sakkunnige ha kunskap om plan- och bygglagen (2010:900), PBL, plan- och*

För att få behörighet ska den *sökande ha kunskap om*
1. *plan- och bygglagen (2010:900),*

Nuvarande lydelse

byggförordningen (2011:338), PBF, Boverkets byggregler (2011:6), BBR, Boverkets allmänna råd om ändring av byggnad (1996:4), BÄR, eller motsvarande gällande regler.

Den *sakkunnige* ska också ha kännedom om Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader (2011:5), ALM, Boverkets föreskrifter och allmänna råd om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser (2011:13), HIN, de delar av arbetsmiljölagstiftningen som har koppling till byggnader och tillgänglighet, eller motsvarande gällande regler.

Dessutom ska den *sakkunnige* känna till diskrimineringslagen (2008:567), lagen (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag, m.m., förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken, eller motsvarande gällande regler.

Föreslagen lydelse

2. plan- och byggförordningen (2011:338), och

3. de relevanta föreskrifter och allmänna råd som berör byggande och som har meddelats med stöd av dessa författningar.

Den *sökande* ska också ha kännedom om

1. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader,

2. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:13) om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser,

3. de delar av arbetsmiljölagstiftningen som har koppling till byggnader och tillgänglighet, eller motsvarande gällande regler,

4. diskrimineringslagen (2008:567),

5. lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag, och

6. förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken, eller motsvarande gällande regler.

Krav på kompetens**10 §**

För att få behörighet ska den *sakkunnige* ha kunskap om

1. de funktionsnedsättningar som innefattas i begreppet nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och deras dimensionerande funktionella förmågor,
2. vad i den byggda miljön som utgör hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
3. hur den byggda miljöns utformning påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
4. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid nybyggnad, och
5. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid ändring av byggnader, vilka avvägningar som kan göras och hur dessa påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den *sakkunnige* dessutom ha kännedom om

För att få behörighet ska den *sökande* ha kunskap om

För att få behörighet ska den *sökande* dessutom ha kännedom om

Nuvarande lydelse

funktionsnedsättningar generellt och hur den fysiska miljön ska vara utformad för att vara tillgänglig och användbar.

Den *sakkunnige* ska också ha kunskap om och förståelse för innebörden av rollen sakkunnig och dess funktion i byggprocessen.

Föreslagen lydelse

funktionsnedsättningar generellt och hur den fysiska miljön ska vara utformad för att vara tillgänglig och användbar.

Den *sökande* ska också ha kunskap om och förståelse för innebörden av rollen sakkunnig och dess funktion i byggprocessen.

Teoretiskt prov**11 §**

Den *sakkunniges* kunskaper och kännedom enligt 9 och 10 §§ ska kontrolleras genom skriftligt kunskapsprov.

Den *sökandes* kunskaper och kännedom enligt 9 och 10 §§ ska kontrolleras genom skriftligt kunskapsprov.

Rapporteringskyldighet**12 §**

Den sakkunnige ska *årligen* lämna in rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som sakkunnig av tillgänglighet, dels om fortbildning inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Den sakkunnige ska *för varje kalenderår* lämna in *en* rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som sakkunnig av tillgänglighet, dels om fortbildning inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Certifieringens giltighet**13 §**

Certifieringen får lämnas för en period av högst fem år.

Certifieringen får lämnas för en period av högst fem år *åt gången*.

14 § *har upphävts genom (BFS 2023:6).*

Omcertifiering**15 §**

För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut *går ut*, ska den sakkunnige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 8 § ska dock alltid prövas.

För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut *upphör*, ska den sakkunnige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 8 § ska dock alltid prövas.

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva

Nuvarande lydelse

lämplighet, räkna att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den sakkunnige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Särskilda skäl som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte genomfört kontroller i tillräcklig omfattning under den senaste femårsperioden.

Föreslagen lydelse

lämplighet, räkna att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den sakkunnige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Särskilda skäl som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte genomfört kontroller i tillräcklig omfattning under den senaste femårsperioden.

Nytt kunskapsprov kan även krävas exempelvis om det skett väsentliga ändringar i bygglagstiftningen enligt 9 § eller i kraven för att få certifiering enligt denna författning.

Återkallande av certifiering**16 §**

Har den sakkunnige visat sig uppenbart olämplig för uppgiften eller erhållit certifieringen på felaktiga grunder, får det organ som utfärdat certifieringen återkalla denna.

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i att man i kontrollen har utfärdat felaktiga eller falska intyg eller att man varit oskicklig i arbetet.

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i utfärdande av felaktiga eller falska intyg eller uppvisad oskicklighet vid utförande av arbetsuppgiften.

2 Inledning

Denna konsekvensutredning redovisar Boverkets förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet.

När en myndighet tar fram föreskrifter eller allmänna råd ska myndigheten utreda vilka konsekvenser som kommer att uppstå till följd av regeln enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar (konsekvensutredningsförordningen). Boverkets konsekvensutredningar kan användas som ett slags förarbeten och tolkningsunderlag till Boverkets föreskrifter och allmänna råd. Föreliggande dokument utgör en sådan konsekvensutredning.

2.1 Läsanvisningar

När föreskrifter tas fram och ändras finns det krav på vad som måste redovisas i en konsekvensutredning. Denna konsekvensutredning innehåller därför beskrivningar och svar som särskilt regleras i 6–11 §§ konsekvensutredningsförordningen. Konsekvensutredningen innehåller också andra överväganden utifrån vad som regleras i exempelvis förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket.

- Avsnitt 1 redovisas nuvarande författning tillsammans med författningsförslaget, Boverkets förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet.
- Avsnitt 2 beskriver problemet med nuvarande författning, målet med författningsförslaget och Boverkets arbetsmetod.
- Avsnitt 3 redovisar de rättsliga förutsättningarna, de bemyndiganden som Boverkets beslutanderätt grundar sig på samt ställningstaganden till om författningsförslaget ska anmälas till EU som tekniska regler respektive enligt tjänstedirektivet.
- Avsnitt 4 beskriver förslaget.
- Avsnitt 5 rör tidpunkten för ikraftträdande, övergångsbestämmelser och informationsinsatserna om författningsförslaget.
- Avsnitt 6 redovisar vilka kostnadsmissiga och övriga konsekvenser som författningsförslaget får.
- Avsnitt 7 innehåller en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas.

- Avsnitt 8 redovisar författningskommentarer för varje paragraf i författningsförslaget.

2.2 Beskrivning av problemet

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet behöver uppdateras med korrekt hänvisning till nu gällande författningar.

I samband med uppdateringarna föreslås redaktionella ändringar som innebär att flertalet av Boverkets olika författningar om certifierade personer ensas avseende struktur, innehåll och språk.

2.3 Vad som ska uppnås

Syftet med översynen av Boverkets författningar om certifiering är att de ska vara uppdaterade med korrekta hänvisningar till författningar och utbildningar för att kunna tillämpas på ett korrekt sätt.

De redaktionella ändringarna med avseende på att ensa strukturen, innehåll och språk är avsedda att skapa harmonisering mellan de olika författningarna om certifierade personer.

2.4 Beskrivning av nollalternativet och alternativa lösningar

2.4.1 Nollalternativ

Nollalternativen är att nuvarande regler förblir oförändrade. Det innebär att samtliga problem som beskrivits med nuvarande författning kvarstår. Boverket har valt bort det alternativet eftersom författningen behöver uppdateras mot gällande rätt.

2.4.2 Alternativa lösningar

Den alternativa lösningen till författningsförslaget är att enbart nödvändiga ändringarna görs, det vill säga att inaktuella utbildningar och författningar uppdateras. Det kommer dock att innebära att certifieringsförfattningarna fortsatt kommer att skilja sig åt.

2.4.3 Huvudalternativet

Huvudalternativet, det alternativ som Boverket har valt, innebär att nödvändiga uppdateringar av författningar och utbildningar görs samt att författningen ensas språkligt och strukturmässigt mot övriga certifieringsförfattningar.

2.5 Remissförfarande

Förslaget kommer att remitteras under perioden 30 januari–4 april 2025.

3 Rättsliga förutsättningar

Detta avsnitt beskriver de rättsliga förutsättningarna för Boverkets förslag till föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet och innehåller bland annat de uppgifter om föreskriftsbemyndiganden som avses i 11 § konsekvensutredningsförordningen.

3.1 Boverkets bemyndigande

Boverkets bemyndigande att meddela föreskrifter finns i 10 kap. 23 § plan- och byggförordningen (2011:338). Genom den bestämmelsen får Boverket meddela tillämpningsföreskrifter om vad som ska krävas av en sakkunnig avseende tillgänglighet.

3.2 Anmälan av tekniska regler

Om en myndighet avser att fatta beslut om en teknisk regel eller ett datalokaliseringskrav som ska anmälas till Europeiska kommissionen eller WTO-sekretariatet, ska myndigheten i god tid underrätta Kommerskollegium om det förslag den har utarbetat (6 § första stycket förordningen [1994:2029] om tekniska regler).

Av 2 § 1 a förordningen om tekniska regler framgår bland annat att med tekniska regler avses föreskrifter eller andra bestämmelser som utgörs av eller hänvisar till tekniska specifikationer eller andra krav och som är rättsligt eller faktiskt tvingande vid saluföring eller användning av en vara.

Förslaget innehåller inte några sådana tekniska regler som avses i 2 § förordningen om tekniska regler. Boverket bedömer därför att det inte behöver anmälas enligt förordningen om tekniska regler.

3.3 Anmälan av krav enligt tjänstedirektivet

Föreskriften innehåller regler som berör tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet. Boverket bedömer därför att föreskrifterna kommer att behöva anmälas enligt EU:s tjänstedirektiv¹ och 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden. Föreskriften kommer att anmälas till Kommerskollegium för vidare anmälan till Europeiska kommissionen. Syftet med proceduren är att genom transparens förebygga uppkomsten av otillåtna handelshinder.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden.

3.4 Regeringens medgivande

Boverkets förslag bedöms inte leda till sådana kostnadsmässiga konsekvenser för stat, kommuner eller regioner att regeringens medgivande behöver inhämtas enligt konsekvensutredningsförordningen.

4 Beskrivning av förslaget

Förslaget innebär att Boverket föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sakkunniga av tillgänglighet uppdateras med korrekt hänvisning till nu gällande författningar.

I samband med uppdateringarna föreslås redaktionella ändringar som innebär att flertalet av Boverkets olika författningar om certifierade personer ensas avseende struktur, innehåll och språk. I vissa fall uppdateras rubriker och placering av paragrafer flyttas för att stämma överens med övriga certifieringsförfattningar. Samma arbete sker samtidigt i följande certifieringsförfattningarna:

- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:14) om certifiering av kontrollansvariga.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:15) om certifiering av sakkunniga avseende kulturvärden.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:16) om funktionskontroll av ventilationssystem och certifiering av sakkunniga.
- Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:17) om certifiering av sakkunniga inom brandskydd.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2007:5) för certifiering av energiexpert ingår dock inte i de författningar som ses över avseende struktur innehåll och språk. Mot bakgrund av nya EU-regleringar på energiområdet kommer det att innebära fler ändringar krävs i författningar som hör till det området, detta då EU-regler ska införlivas i svensk rätt. De ändringarna kommer att genomföras vid ett senare tillfälle och då kommer en översyn av Boverkets föreskrifter och allmänna råd för certifiering av energiexpert ingå.

5 Ikraftträdande och informationsinsatser

Detta avsnitt beskriver bland annat vilken hänsyn och vilket behov Boverkets förslag får för ikraftträdande och informationsinsatser, som särskilt regleras i 7 § 4 konsekvensutredningsförordningen.

5.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Boverket förslag planeras att träda i kraft den 1 juli 2025.

5.2 Informationsinsatser

Boverket bedömer att behovet att informationsinsatser främst behöver riktas till certifieringsorganen som certifierar sakkunniga. Det kommer exempelvis att ske vid de samrådsmöten som hålls mellan certifieringsorganen och Boverket.

6 Konsekvenser

En konsekvensutredning ska innehålla en analys av det förslag som lämnas enligt 7 § 1 konsekvensutredningsförordningen. Analysen ska bestå av en beskrivning och beräkning av förslagets eller beslutets kostnader och intäkter för staten, kommuner, regioner, företag och andra enskilda. Vidare ska konsekvensutredningen enligt 5 § stå i proportion till förslagets omfattning och effekter. Då Boverkets förslaget innebär en mindre förändring är konsekvensavsnittet avgränsat.

6.1 Företag och andra enskilda

Förslaget bedöms inte vara av en sådan omfattning att de får effekter av betydelse för företag och enskilda.

6.1.1 Certifieringsorganen

Förslaget bedöms få små konsekvenser för certifieringsorganen. Boverket bedömer att det kan krävas en viss uppdatering av informationsmaterial som certifieringsorganen tillhandahåller till följd av uppdatering av författningen. Tidsåtgången är svår att beräkna men Boverket bedömer att den bör vara av en mindre omfattning, vilket inte leder till några större kostnadsmässiga konsekvenser. Förslaget bedöms inte innebära några konsekvenser gällande intäkter eller konsekvenser i övrigt.

6.1.2 De sökande

Förslaget innebär inga förändrade kravnivåer. Förslaget bedöms därmed inte innebära några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för de sökande.

6.1.3 De certifierade

Förslaget innebär inga förändrade kravnivåer. Förslaget bedöms därmed inte innebära några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för de certifierade. Det påverkar inte omcertifieringen i sig eftersom den syftar till att tillgodose att den som är certifierad och avser att omcertifiera sig ska pröva sin kunskap genom skriftligt kunskapsprov.

6.2 Staten, regioner och kommuner

Förslaget bedöms inte innebära några kostnader eller intäkter för staten, kommuner eller regioner.

6.3 Europeiska unionen

Boverket gör bedömningen att förslaget överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

6.4 Övriga konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra konsekvenser för miljö och klimat, kulturmiljö samt arkitektur och gestaltad livsmiljö, personer med nedsatt funktionsförmåga, barn och unga, äldre personer, integration och boendesegregation, jämställdhet eller folkhälsa.

6.5 Säkerställande av att förslaget inte medför mer långtgående kostnader eller begränsningar än nödvändigt

Åtgärder och beslut som vidtas av det offentliga bör vara samhällsekonomiskt motiverade, proportionerliga och kostnadseffektiva.² Det innebär att Boverkets förslag bör vara utformade så att de inte medför mer långtgående kostnader och begränsningar för berörda aktörer än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärden i fråga.

Boverket bedömer att förslaget inte medför mer långtgående kostnader och begränsningar för att uppnå dess syfte.

² Ds 2022:22 Bättre konsekvensutredningar, s. 93.

7 Utvärdering

Enligt 7 § 5 konsekvensutredningsförordningen ska en beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas finnas med i konsekvensutredningen.

Boverket bedömer att en utvärdering av ändringarna kan göras fortlöpande från ikraftträdandet. Då ändringarna är begränsade kommer det inte att behöva göras någon större utvärdering utan det kan ske inom ramen för Boverkets ordinarie verksamhet. Samrådsmötena mellan Boverket och certifieringsorganen, som sker årligen, kan fungera som en del i den löpande utvärderingen.

8 Författningskommentar

8.1 Förslag till Boverkets föreskrifter om ändring av Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:18) om certifieringen av sakkunniga av tillgänglighet

Inledning

1 §

Denna författning innehåller föreskrifter och allmänna råd om certifiering av sådana sakkunniga som avses i 10 kap. 8 § 2 plan- och bygglagen (2010:900).

Den sakkunnige ska kontrollera och verifiera om bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga är uppfyllda.

De allmänna råden innehåller rekommendationer om och exempel på tillämpningen av föreskrifterna i denna författning. De allmänna råden föregås av texten *Allmänt råd* och är tryckta med mindre och indragen text omedelbart efter den föreskrift de hänför sig till.

Termer som inte särskilt förklaras i denna författning, plan- och bygglagen eller plan- och byggförordningen (2011:338), har den betydelse som anges i Terminologicentrumets publikation *Plan- och byggtermer 1994*, TNC 95.

Paragrafen motsvarar tidigare 1 §. ”Allmänt råd” skrivs nu med kursiv text. Förkortningarna PBL och PBF har tagits bort. I fjärde stycket har SFS-numret till plan- och bygglagen tagits bort.

Krav på teoretisk kunskap

3 §

För att få behörighet ska den sökande ha

1. examen arkitekt på kandidatnivå eller högre,
2. examen ingenjör med byggnadsteknisk inriktning på kandidatnivå eller högre, eller
3. annan likvärdig utbildning.

Utbildningskravet kan även tillgodoses genom motsvarande utbildningar i annat land inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Paragrafen motsvarar tidigare 3 §. Ordet ”sökanden” har ändrats till ”den sökande”.

4 §

Teoretisk kunskap enligt 3 § krävs inte för den sökande med kompetensbevis från utbildning till tillgänglighetskonsult med inriktning på den fysiska miljön.

Nämnd utbildning ska ha

1. omfattat minst 44 veckors heltidsutbildning, och
2. genomförts under åren 1996 till 2003.

Paragrafen motsvarar tidigare 4 §. Ordet ”sökanden” har ändrats till ”den sökande”.

Krav på praktisk erfarenhet

5 §

För att få behörighet ska den sökande ha kvalificerad erfarenhet av praktiskt arbete med husbyggnadsprojektering. Arbetet ska i väsentlig grad ha innefattat tillämpning eller bedömning av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst fem år, varav minst ett under den senaste treårsperioden. För den sökande med masterexamen arkitekt räcker det att den praktiska erfarenheten har en sammanlagd längd av minst tre år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst tre större eller femton mindre projekt. För personer med masterexamen arkitekt bör den praktiska erfarenheten omfatta minst två större eller tio mindre projekt.

Paragrafen motsvarar tidigare 5 §. Ordet ”sökanden” har ändrats till ”den sökande”.

6 §

För den sökande som omfattas av 4 § ska den kvalificerade erfarenheten av praktiskt arbete ha innefattat tillämpning, bedömning eller kontroll av bygglagstiftningens krav på tillgänglighet och användbarhet vid nybyggnad och vid ändring av en byggnad.

Den praktiska erfarenheten ska ha en sammanlagd längd av minst tio år, varav minst ett under den senaste treårsperioden.

Allmänt råd

Den praktiska erfarenheten bör omfatta minst sex större eller trettio mindre projekt.

Paragrafen motsvarar tidigare 6 §. Ordet ”sökanden” har ändrats till ”den sökande”.

Lämplighet för uppgiften

8 §

Den sökande ska vara lämplig för uppgiften. Lämpligheten ska styrkas med intyg från den senaste yrkesverksamma treårsperioden.

Allmänt råd

Intygsgivaren bör ha, eller ha haft, en nära arbetsrelation till den sökande såsom arbetsgivare, uppdragsgivare eller liknande. Även intyg lämnade från byggnadsnämnd eller liknande bör kunna godtas.

Paragrafen motsvarar tidigare 8 §. Den ”sakkunnige” ändras till ”sökande”. Det allmänna rådet har utökats med arbetsgivare eller liknande samt formulerats om. Rubriken har ändrats från ”Krav på lämplighet för uppgiften” till ”Lämplighet för uppgiften”.

Krav på kunskap om författningar

9 §

Den sökande ska ha kunskap om och förståelse för de olika krav som ställs i bygglagstiftningen. Särskild vikt ska läggas vid de delar av regelverket som reglerar nybyggnad eller byggnader som ändras och de delar som reglerar tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den sökande ha kunskap om

1. plan- och bygglagen (2010:900),
2. plan- och byggförordningen (2011:338),
3. samt de relevanta föreskrifter och allmänna råd som berör byggande och har meddelats med stöd av dessa författningar.

Den sökande ska också ha kännedom om

1. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:5) om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader,
2. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:13) om undanröjande av enkelt avhjälpna hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser,
3. de delar av arbetsmiljölagstiftningen som har koppling till byggnader och tillgänglighet, eller motsvarande gällande regler,
4. diskrimineringslagen (2008:567),
5. lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag, och
6. förordningen (2001:526) om statliga myndigheters ansvar för genomförande av funktionshinderpolitiken, eller motsvarande gällande regler.

Paragrafen motsvarar tidigare 9 §. ”Den sakkunnige” ändras till ”sökande”. Uppräkningen har ändrats till nummerlistor. Lagen om bostadsanpassningsbidrag är ny och har ändrats i denna författning. Förkortningar har också tagits bort. För att förtydliga vilka av Boverkets föreskrifter och allmänna råd som den sökande ska ha kunskap om framgår nu att det ska vara de som berör byggande.

Krav på kompetens

10 §

För att få behörighet ska den sökande ha kunskap om

1. de funktionsnedsättningar som innefattas i begreppet nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och deras dimensionerande funktionella förmågor,
2. vad i den byggda miljön som utgör hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
3. hur den byggda miljös utformning påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
4. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid nybyggnad, och
5. hur kravet på tillgänglighet och användbarhet ska tillämpas vid ändring av byggnader, vilka avvägningar som kan göras och hur dessa påverkar tillgängligheten och användbarheten för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

För att få behörighet ska den sökande dessutom ha kännedom om funktionsnedsättningar generellt och hur den fysiska miljön ska vara utformad för att vara tillgänglig och användbar.

Den sökande ska också ha kunskap om och förståelse för innebörden av rollen sakkunnig och dess funktion i byggprocessen.

Paragrafen motsvarar tidigare 10 §. ”Den sakkunnige” ändras till ”sökande”.

Teoretiskt prov

11 §

Den sökandes kunskaper och kännedom enligt 9 och 10 §§ ska kontrolleras genom skriftligt kunskapsprov.

Paragrafen motsvarar tidigare 11 §. ”Sökandens” ändras till ”Den sökandes”.

Rapporteringskyldighet

12 §

Den sakkunnige ska för varje kalenderår lämna in en rapport till certifieringsorganet med uppgifter dels om genomförda uppdrag som sakkunnig av tillgänglighet, dels om fortbildning inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Paragrafen motsvarar tidigare 12 §. Det har förtydligats att det är för varje kalenderår som den sakkunnige ska lämna in en rapport till certifieringsorganet.

Certifieringens giltighet

13 §

Certifieringen får lämnas för en period av högst fem år åt gången.

Paragrafen motsvarar tidigare 13 §. Paragrafen har förtydligats genom att lägga till orden ”åt gången”.

Omcertifiering

15 §

För att få ett nytt beslut om certifiering, när ett tidigare beslut upphör, ska den sakkunnige gå igenom en förenklad kompetensprövning eller en förnyad fullständig kompetensprövning. Endast om det finns särskilda skäl krävs det en förnyad fullständig kompetensprövning. Lämplighet enligt 8 § ska dock alltid prövas.

Allmänt råd

Vid en förenklad kompetensprövning kan det, förutom att pröva lämplighet, räcka att genom skriftligt kunskapsprov kontrollera att den sakkunnige skaffat ny kunskap under den senaste femårsperioden inom de områden som omfattas av 9 och 10 §§.

Särskilda skäl som gör att det krävs en förnyad fullständig kompetensprövning kan vara att den sökande inte genomfört kontroller i tillräcklig omfattning under den senaste femårsperioden.

Nytt kunskapsprov kan även krävas exempelvis om det skett väsentliga ändringar i bygglagstiftningen enligt 9 § eller i kraven för att få certifiering enligt denna författning.

Paragrafen motsvarar tidigare 15 §. Orden ”går ut” har ändrats till ”upphör”. Ett nytt tredje stycke har lagts till i det allmänna rådet för att överensstamma med övriga certifieringsföreskrifter.

Återkallande av certifiering**16 §**

Har den sakkunnige visat sig uppenbart olämplig för uppgiften eller erhållit certifieringen på felaktiga grunder, får det organ som utfärdat certifieringen återkalla denna.

Allmänt råd

Olämplighet kan bestå i utfärdande av felaktiga eller falska intyg eller uppvisad oskicklighet vid utförande av arbetsuppgiften.

Paragrafen motsvarar tidigare 16 §. Det allmänna rådet har omformulerats men innebär ingen förändring i sak.

Boverket

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se